

Wat gebeurt er allemaal in en op de Noordzee? Die vraag boeit Wim Opbrouck sinds jaar en dag. Samen met zijn manager Tania Berkovitch en Saskia Westerduin hield Wim 3 jaar geleden IOBZ (Het Instituut voor Onderzoek van de Betovering der Zeeën) boven de doopvont. Dat resulteert in eerste instantie in een film, maar zal een vervolg krijgen in diverse projecten die duurzaamheid, verwondering en sociaal ondernemen centraal stellen.

“Film wordt hefboom voor geëngageerde community”

Instituut voor Onderzoek van de Betovering der Zeeën verenigt kunst, economie en wetenschap

“Initieel wilde ik een film maken over de Belgica, een Belgisch onderzoeksschip waarmee ontdekkingsreiziger de Gerlache op expeditie ging naar Antarctica”, legt Wim uit. “Gaandeweg groeide daaruit het idee om een expeditie te ondernemen. Daarvoor wilden we een instituut in het leven roepen, want heel wat zeegerelateerd onderzoek gebeurt onder de vlag van instituten met ronkende namen, zoals het VLIZ (Vlaams Instituut voor de Zee) of ILVO (Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek). We willen met het instituut ook aantonen dat we dit serieus aanpakken. Met het IOBZ willen we zowel de verrukking, de blijdschap als het ernstige en acute lijden der zeeën bestuderen en delen.”

Het initiële idee over de Belgica botste bij de televisiezender op een njet. “Op dat moment waren we al heel ver gevorderd in onze contacten met onderzoekers, marienebiologen en ondernemers, die op onze 11de provincie met eenzelfde liefde voor de zee werken. Daarom wilden we die enorme rijkdom aan kennis over de Noordzee toch op een creatieve manier visueel weergeven. Zo ontstond bij Wim en Frederik Carbon het idee van Wim om het ultieme portret van de Noordzee in al haar facetten te maken”, pikt Tania Berkovitch in. “We kozen ervoor om niet meteen aan te kloppen bij de gebruikelijke subsidiekanalen, maar gingen zelf op zoek naar de nodige fondsen. Heel wat instanties en ondernemingen (DEME,

“Hoe maak je dingen mogelijk op zee? Dat is het uitgangspunt van wat we willen tonen.”

PATRICK REYNTJENS (GEOXYZ)

“We delen onze passie voor de zee”

Toen Patrick Reyntjens het voorstel kreeg om met IOBZ ‘in zee te gaan’, heeft hij niet lang gearzeld. “Wij verzamelen maritieme data voor onder meer marine-onderzoek en het ondersteunen van offshoreprojecten voor hernieuwbare energie. Ik ben altijd onder de indruk van de passie waarmee onze mensen aan de slag gaan. Die bevlogenheid vond ik helemaal terug in het project van Wim en Tania. Doordat wij in een minder bekend nichesegment werken, is dit bovendien een mooie gelegenheid om ons extra in de kijker te zetten en zo in het oog te springen bij potentiële nieuwe medewerkers.” Het bedrijf stelde vooral de schepen ter beschikking die de cast naar allerlei opnameplaatsen bracht, zoals de zandbank en het Elia-platform. “Vaak was dat op niet voor de hand liggende tijdstippen, zoals in het weekend of ‘s nachts. Een probleem is dat voor ons nooit: zo werkt het nu eenmaal op zee, waar je voortdurend kort op de bal moet kunnen spelen.”

Elia Group, stad Oostende, Port Oostende, Colruyt Group, Parkwind, Voka West-Vlaanderen, GEOxyz...) waren meteen mee in ons verhaal en hebben ons financieel en/of logistiek gesteund.”

De samenwerking met het bedrijfsleven in het algemeen en de offshorewereld in het bijzonder is Wim en Tania uitstekend bevallen. “Vooral hun oplossingsgerichtheid voor de realisatie van talrijke knotsgekke ideeën op zee is ons bijgebleven. Denk daarbij aan accordeon spelen in de nok van een windmolen, het Brussels Philharmonic laten landen op een zandbank voor een miniconcert, op een oude scheepswerf vertellen hoe de oude Grieken destijds op expeditie gingen,... Voor elk van die creatieve projecten heb je de juiste contacten, vergunningen en specifieke (veiligheids) opleidingen nodig. Elk resultaat was een mooi meegenomen bonus, maar het was

vooral het traject ernaartoe dat erg boeiend en inspirerend was. Dingen mogelijk maken op zee: hoe doe je dat? Eigenlijk is dat het uitgangspunt van wat we willen tonen.”

Lijdende walvis

De film is het vlaggenschip van het ‘instituut’ en vormt tegelijk het startschot van andere inspirerende projecten waarmee het IOBZ de betovering van de zee wil ontsluiten. “Tijdens de opnames en de postproductie (die nu volop bezig is), hebben we namelijk snel ervaren dat het absoluut onmogelijk is om alle knowhow over de zee in één film te gieten, want we hebben ontzettend veel interessant materiaal. Zo hebben we al 4 podcasts gemaakt met actoren die op zee actief zijn. Ook een miniserie behoort zeker tot de mogelijkheden. Via dergelijke projecten willen we mensen op een originele manier laten zien wat er allemaal op zee gebeurt.”

Ook aan wal zet het IOBZ initiatieven op. “Een aangespoelde walvis is een mooie metafoer voor mensen die in het dagelijks leven op een of andere manier zelf figuurlijk stranden. Vorig jaar liet ik een 16 meter lange bultrug maken, die in de binnentuin van het Museum Dr. Guislain in Gent is beschilderd door mensen uit kwetsbare groepen. Die ervaring heeft me zo gepakt, dat we met die walvis op ‘tournee’ willen gaan door het hele land, om er creatief mee aan de slag te gaan in kwetsbare wijken, idealiter telkens onder het peterschap van één of andere organisatie. Op die manier kunnen bedrijven illustreren dat sociaal ondernemen voor hen echt een kernwaarde is.” Geïnteresseerde ambassadeurs kunnen zich engageren door contact op te nemen met Tania Berkovitch op tania@iobz.be.

(BVC - Foto Kurt)